

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

EU-wetgeving en beleid

Annemarie Bouma
Ministerie LNV

Afrikaanse varkenspest: regelgeving

> OIE

> EU

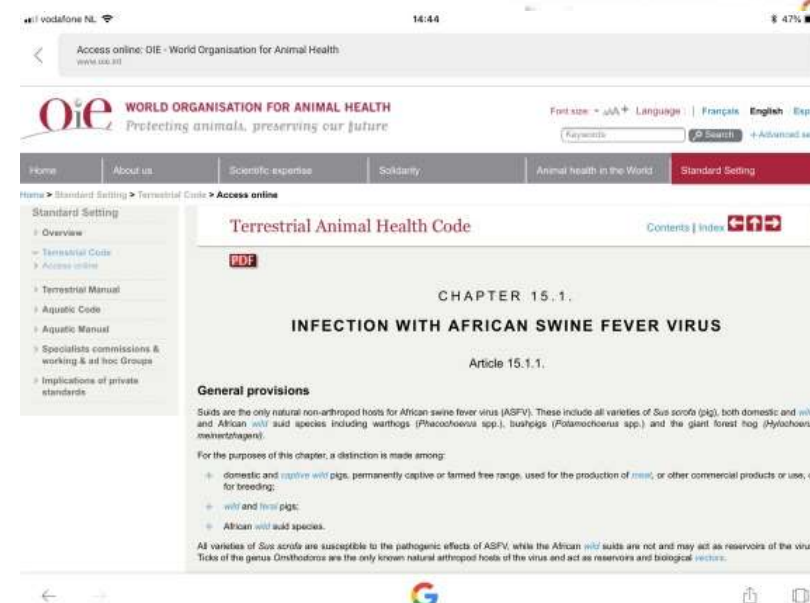
> NL

OIE World organisation for Animal Health

- Transparency global disease situation
 - OIE-listed diseases 2018 : ASF
 - World Animal Health Information System: disease alerts
- Standard setting body (WTO)
 - TAHC: Chapter 15.1
 - Manual of diagnostic tests: Chapter 2.8.1
- General Session:
 - Delegates: NL - EU

OIE Freedom from ASF

- > Distinction between
 - Domestic and captive wild pigs
 - Wild and feral pigs
 - African wild suid species
- > Definition of freedom from disease
 - No trade barriers when disease present only in wild pigs
- > Real world: possibly (unjustified) trade barriers

10.1.31, considering the presence of natural and artificial boundaries, the ecology of the *wild* and *feral* pig and African *wild* suid populations and an assessment of the likelihood of ASF spread including taking into account the presence of *Ornithodoros* ticks where relevant;

7. the domestic and *captive wild* pig populations are separated by appropriate *biosecurity*, effectively implemented and supervised, from the *wild* and *feral* pig and African *wild* suid populations, based on the assessed likelihood of spread within the *wild* and *feral* pig and African *wild* suid populations, and *surveillance* in accordance with Article 15.1.31; they are also protected from *Ornithodoros* ticks where relevant.

Commodities of domestic or *captive wild* pigs can be traded safely in accordance with the relevant articles of this chapter from countries complying with the provisions of this article, even if they notify *infection* with ASFV in *wild* or *feral* pigs or African *wild* suids.

Article 15.1.3.

Country or zone free from ASF

1. **Historical freedom**
A country or *zone* may be considered free from ASF without pathogen-specific *surveillance* if the provisions of point 1 a) of Article 1.4.6. are complied with.
2. **Freedom in all suids**
A country or *zone* which does not meet the conditions of point 1) above may be considered free from ASF when it complies with all the criteria of Article 15.1.2. and when:
 - a. *surveillance* in accordance with Articles 15.1.27. to 15.1.32. has been in place for the past three years;
 - b. there has been no *case of infection* with ASFV during the past three years; this period can be reduced to 12 months when the *surveillance* has demonstrated no evidence of presence or involvement of *Ornithodoros* ticks;
 - c. pig *commodities* are imported in accordance with Articles 15.1.7. to 15.1.20.
3. **Freedom in domestic and captive wild pigs**
A country or *zone* which does not meet the conditions of point 1) or point 2) above may be considered free from ASF in domestic and *captive wild* pigs when it complies with all the criteria of Article 15.1.2. and when:
 - a. *surveillance* in accordance with Articles 15.1.27. to 15.1.32. has been in place for the past three years;
 - b. there has been no *case of infection* with ASFV in domestic or *captive wild* pigs during the past three years; this period can be reduced to 12 months when the *surveillance* has demonstrated no evidence of presence or involvement of *Ornithodoros* ticks;
 - c. pigs and pig *commodities* are imported in accordance with Articles 15.1.7. to 15.1.20.

Article 15.1.4.

Compartment free from ASF

The establishment of *compartments* free from ASF should follow the relevant requirements of this chapter and the principles in Chapters 4.3. and 4.4.

Article 15.1.5.

Establishment of a containment zone within a country or zone free from ASF

EU Bestrijdingsplichtige dierziekte

> RL 2002/60/EC (92/119/EEG)

14:56 Bestrijdingsrichtlijn ASF 45%

2002L0060 — NL — 03.09.2008 — 005.001 — 1

Dit document vormt slechts een documentatiehulpmiddel en verschijnt buiten de verantwoordelijkheid van de instellingen

► B **RICHTLIJN 2002/60/EG VAN DE RAAD**
van 27 juni 2002

houdende vaststelling van specifieke bepalingen voor de bestrijding van Afrikaanse varkenspest en houdende wijziging van Richtlijn 92/119/EEG met betrekking tot besmettelijke varkensverlamming (Teschenerziekte) en Afrikaanse varkenspest

(Voor de EER relevante tekst)

(PB L 192 van 20.7.2002, blz. 27)

Gewijzigd bij:

		Publicatieblad		
		nr.	blz.	datum
► M1	Beschikking 2006/911/EG van de Commissie van 21 december 2006	L 346	41	9.12.2006
► M2	Richtlijn 2006/104/EG van de Raad van 20 november 2006	L 363	352	20.12.2006

EU regelgeving

- › Maatregelen
- › Opnieuw verkrijgen van vrijstatus
- › LS moeten een bestrijdingsdraaiboek hebben

EU onderscheid uitbraak en geval (case)

- › Uitbraak: bij gehouden varkens

- › Case (geval): besmetting bij wild zwijn

EU regelgeving bij uitbraak

EU Maatregelen uitbraak

- > Ruimen besmet bedrijf
- > Beperkingsgebieden: B-(3km) en T-(10km) gebied
- > Verbod vervoer varkens (tussen bedrijven en naar slacht)
- > Vervoer overige diersoorten ; levende producten ; mest en melk ; diervoeders
- > Destructie
- > Vervoermiddelen
- > Hygiënemaatregelen
- >

Nationaal (NL): draaiboeken

- > Beleidsdraaiboek LNV
- > NVWA uitvoeringsdraaiboek
- > WBVR
- > RVO
- > ...

Home > Onderwerpen > Dierziekten > Bestrijding dierziekten >

Beleidsdraaiboeken dierziekten

De Europese Unie (EU) bepaalt wat een land op zijn minst moet doen om een dierziekte te bestrijden. Op basis van die EU-richtlijnen zijn beleidsdraaiboeken dierziekten gemaakt.

Voor elke dierziekte een beleidsdraaiboek

In de beleidsdraaiboeken staat per dierziekte wat er moet gebeuren en wie dat moet doen. Zo kan een land gebieden instellen waar een vervoersbeperking geldt. Of besluiten om besmette dieren te doden. In de beleidsdraaiboeken staat wanneer dierenartsen en veehouders mogen of moeten vaccineren.

Hieronder staat een overzicht van de beleidsdraaiboeken.

Documenten

> [Beleidsdraaiboek klassieke varkenspest versie 3.0 en Afrikaanse varkenspest versie 1.0](#)

> [Beleidsdraaiboek klassieke varkenspest versie 3.0 en Afrikaanse varkenspest versie 1.0](#)

Draaiboek dat gebruikt wordt bij een uitbraak van Klassieke varkenspest. Tijdens een uitbraak kan de minister afwijken van de...

Rapport | 30-07-2013

Nationaal (NL) EU +

- > Algehele standstill
- > Preventief ruimen in straal van 1 km rond besmet bedrijf
- > Bezoekersregeling
- > Regionalisatie
- > Gedifferentieerd beleid hobbyhouderijen
 - < 5 varkens ouder dan 10 weken
 - geen levering aan en/of ontvangst van dieren van commerciële bedrijven
 - UBN en I&R verplicht
 - geen preventieve ruiming, wel ruiming besmette bedrijven
- >

EU regelgeving bij geval (case)

EU Maatregelen geval wild zwijn

- > Art. 15 Maatregelen deskundigengroep, houderijen onder toezicht (incl. hygiënemaatregelen en afschermen), beschrijving besmet gebied (incl. testen dode wilde zwijnen), onderzoek naar verloop verspreiding, gebiedsmaatregelen (bv. jachtverbod), etc.
- > Art. 16 Programma (EC voorleggen) (genomen) maatregelen, informatie over verloop, samenwerking met biologen, beheerders en jagers, voorlichting, resultaten tests wilde zwijnen, karkasverwerking, voorwaarden aan jagers etc.

f) de in artikel 7 bedoelde maatregelen worden toegepast op het bedrijf van herkomst van de besmette varkens of karkassen en op de andere contactbedrijven. Tenzij het epizoötiologisch onderzoek anders voorschrijft, worden de in artikel 5, lid 1, vastgestelde maatregelen op het bedrijf van herkomst van de besmette varkens of karkassen uitgevoerd;

g) op zijn vroegst 24 uur na de voltooiing van de overeenkomstig artikel 12 uitgevoerde reinigings- en ontsmettingswerkzaamheden en, indien nodig, insectenverdelgingswerkzaamheden weer slachtvarkens het slachthuis worden binnengebracht of de vervoermiddelen opnieuw worden gebruikt.

Artikel 15

Maatregelen in geval van vermoedelijke en van bevestigde aanwezigheid van Afrikaanse varkenspest bij wilde varkens

1. Zodra de bevoegde autoriteit van een lidstaat ervan in kennis is gesteld dat wilde varkens vermoedelijk met Afrikaanse varkenspest zijn

RL 2002/60/EC: geval wild zwijn

Wilde zwijnen/natuurgebieden o.a.

- > Afbakening besmet gebied
- > Varkensbedrijven in het afgebakende besmette gebied onder officieel toezicht
- > Aanvullende maatregelen in het besmette gebied; bijv. schorsen van jacht en verbod op het voederen van wilde varkens

Varkensbedrijven in een gebied met besmette wilde zwijnen

- > Screening alle varkensbedrijven
- > Afschermplicht tegen wilde zwijnen
- > Vervoersverbod varkens in besmette gebied
- > Bezoekersregeling.
- > Varkens en levende producten van deze bedrijven mogen niet in de handel worden gebracht

Decision 2014/178/EC

11.10.2014

NL

Publicatieblad van de Europese Unie

L 295/63

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE COMMISSIE

van 9 oktober 2014

betreffende maatregelen op het gebied van de diergezondheid in verband met Afrikaanse varkenspest in sommige lidstaten en tot intrekking van Uitvoeringsbesluit 2014/178/EU

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2014) 7222)

(Voor de EER relevante tekst)

(2014/709/EU)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Richtlijn 89/662/EEG van de Raad van 11 december 1989 inzake veterinaire controles in het intracommunautaire handelsverkeer in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt [\(1\)](#), en met name artikel 9, lid 4,

Gezien Richtlijn 90/425/EEG van de Raad van 26 juni 1990 inzake veterinaire en zoötechnische controles in het intracommunautaire handelsverkeer in bepaalde levende dieren en producten in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt [\(2\)](#), en met name artikel 10, lid 4,

Gezien Richtlijn 2002/99/EG van de Raad van 16 december 2002 houdende vaststelling van veterinaire voorschriften voor de productie, de verwerking, de distributie en het binnenbrengen van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong [\(3\)](#), en met name artikel 4, lid 3,

Overwegende hetgeen volgt:

- (8) Het is passend om de betrokken lidstaten en gebieden op te nemen in een bijlage waarin onderscheid wordt gemaakt tussen de risiconiveaus. In de verschillende delen van de bijlage moet rekening worden gehouden met de epizoötiologische situatie van Afrikaanse varkenspest, onder andere met de vraag of zowel varkenshouderijen als wilde varkens getroffen zijn (delen III en IV) of uitsluitend wilde varkens (deel II), dan wel of het risico voortvloeit uit de besmetting van wilde varkens die zich binnen een bepaalde afstand voordoet (deel I). Met name moet er een onderscheid worden gemaakt naargelang de vraag of de epizoötiologische situatie zich heeft gestabiliseerd en de ziekte endemisch is geworden (deel IV) of dat de situatie nog steeds dynamisch is en onzeker is hoe deze zich zal ontwikkelen (deel III). Mogelijk moet de indeling van de lidstaten of delen daarvan in de delen I, II, III en IV naargelang de betrokken varkenspopulatie echter worden aangepast door rekening te houden met bijkomende risicofactoren in verband met de lokale epizoötiologische situatie en de ontwikkeling daarvan, met name in nieuw besmette gebieden met minder ervaring op het gebied van de epizoötiologie van ziekten onder verschillende ecologische systemen.

EU regelgeving

- › Uitbraken / besmetting in wilde zwijnen
- › Grote gevolgen voor de houderij maar ook voor natuurgebieden
- › Grote financiële gevolgen vooral vanwege handelsbelemmeringen

Nationaal (NL) EU (2002/60) +

- > Overleg met partijen (intern LNV; externen)
- > Deskundigengroep Dierziekten, incl. 'natuur'specialisten
- > Monitoring wilde zwijnen (geschoten en dood aangetroffen) (NL)
- > Instellen van toezichtgebied rond leefgebied wilde zwijnen, incl. screening en serologische monitoring
- > Maatregelen
 - Afsluiten van wildovergangen, plaatsen van barrières voor bezoekers
 - Instellen van een jachtverbod
 - Instellen van een verbod op beheersmaatregelen en schadebestrijding
 - Buiten leefgebieden als Veluwe en Meinweg: afschot van zwijnen
 - Reductie populatie-omvang

NL bestrijding van AVP in wilde zwijnen

- › Verloop in Baltische staten en Polen laat zien dat bestrijding in wilde zwijnen niet eenvoudig is
- › EC roept LS op om met ideeën te komen voor aanpak
- › EFSA geeft geregeld advies: proportionaliteit, kosten, baten
- › Verzoek verder onderzoek door LS
 - Verschillende ideeën, nog geen budget of voorstellen

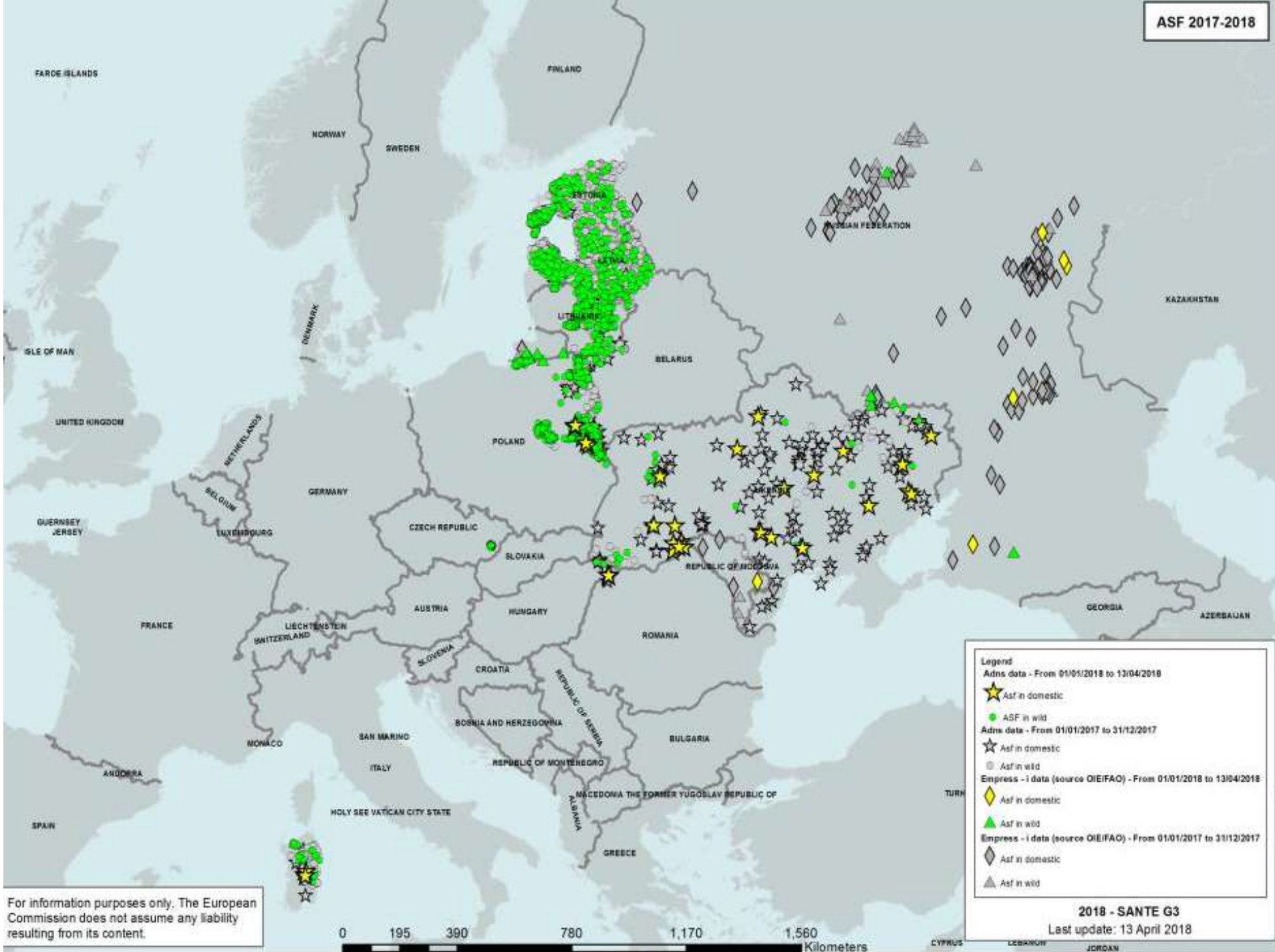

Verantwoordelijkheidsverdeling

- > LNV (mede op basis van EU RL)
 - Bewustwording, informatievoorziening, afstemming beleid in EU, extra R&O van wagens uit landen met uitbraken

- > Betrokken partijen (varkenshouders, jagers, transporteurs, provincies, natuurbeheerders, burgers, eva)
 - Hygiënemaatregelen (op bedrijven, bij terugkeer uit besmette LS)
 - Geen keukenafval voeren aan varkens (gehouden, wild zwijn)
 - Snel melden van verdenkingen
 - Geen varkensproducten mee uit besmette LS
 -

- > Samen verantwoordelijkheid om de ziekte buiten deur te houden

For information purposes only. The European Commission does not assume any liability resulting from its content.

Legend

Adns data - From 01/01/2018 to 13/04/2018

- ★ Asf in domestic
- ASF in wild

Adns data - From 01/01/2017 to 31/12/2017

- ★ Asf in domestic
- Asf in wild

Empress - i data (source OIE/FAO) - From 01/01/2018 to 13/04/2018

- ◆ Asf in domestic
- ▲ Asf in wild

Empress - i data (source OIE/FAO) - From 01/01/2017 to 31/12/2017

- ◆ Asf in domestic
- ▲ Asf in wild

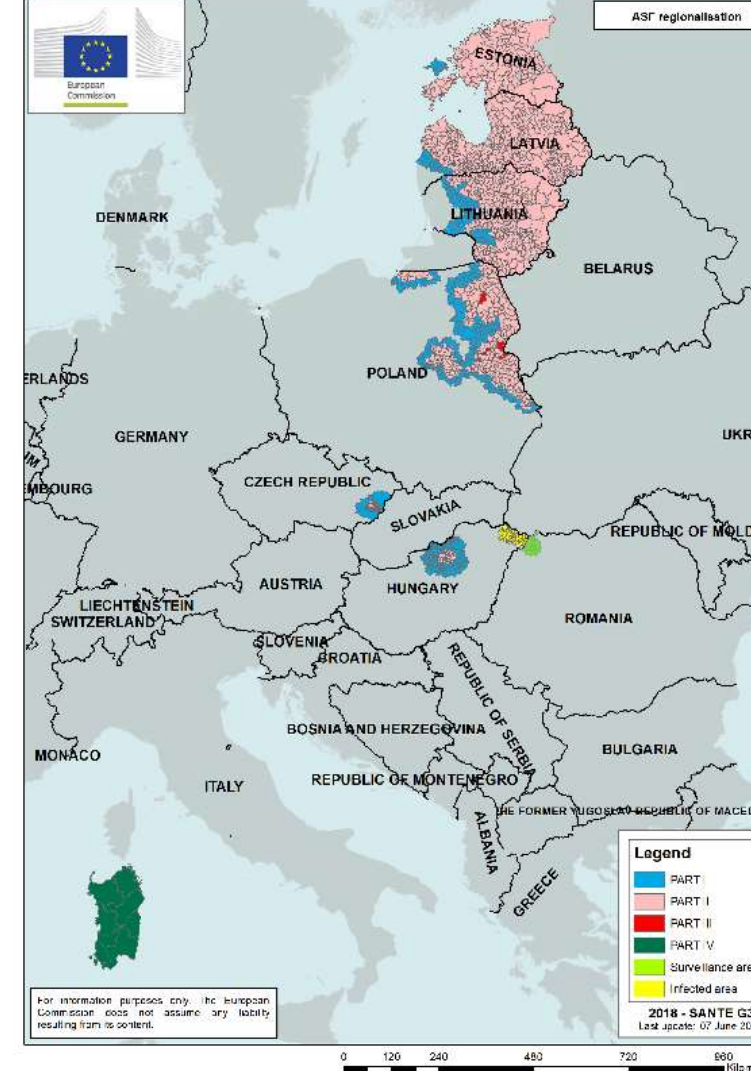
2018 - SANTE G3
Last update: 13 April 2018

EC

> Recente informatie is te vinden op:

> https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/asf_en

Nationaal (NL) Preventie

- › Awareness (TUO, mailings, presentaties)
- › R&O wagens uit LS met uitbraken
- › Oefeningen (Pumba; NVWA op locatie, intern LNV)
- › Publicaties/presentaties: DWHC, WBVR, studieda
- › Overleg met LS (CVO, ScoPAFF, LVR, Ministeriële conferenties)

AVP e.v.a.

- > Actualiteit: AVP
- > Ook voor andere bestrijdingsplichtige dierziekten als MKZ, EHD, KVP, APP, LSD, PPR, AI,

